

De commissie, bestaande uit mr. {naam}, voorzitter, mevrouw [naam], psychiater–lid en de heer [naam] , lid, heeft tijdens de hoorzitting van 7 uni 2023, gehoord:

De heer [klager], klager, bijgestaan door mevrouw [pvp], patiëntenvertrouwenspersoon en zijdens de instelling

mevrouw [plv. verweerder}, verpleegkundig specialist.

De zorgverantwoordelijke psychiater mevrouw [zorgverantwoordelijke] was afwezig want niet langer werkzaam bij de zorgaanbieder.

Voorafgaand aan het horen van betrokkenen, legt de voorzitter uit dat de commissie niet bevoegd is om te oordelen over het al dan niet terecht zijn van de crisismaatregel. Tegen de crisismaatregel kan enkel beroep worden aangetekend bij de rechtbank binnen 3 weken na afgifte. De geldigheid van de maatregel staat voor de commissie vast.

De heer [klager] deelt mede dat hij de betreffende dag teveel gedronken had en het een vreemde beslissing te vinden dat hij daarom opgenomen werd. Hij acht het niet terecht dat de psychiater uit zijn gedrag concludeerde dat hij psychotisch was door de alcohol. Het is vaker gebeurd dat hij onder invloed was en dan een dag of nacht op het politiebureau moest blijven. Hij biedt daarna altijd excuses aan. De politie van Vlissingen kent hem wel van deze situaties.

Betreffende de gebeurtenis in de trein en op het station vertelt de heer [klager] dat hij dronken was en hij merkte dat hij zijn telefoon kwijt was. In de paniek die hij toen voelde, en om te zien of de telefoon er in zat, kiepte hij zijn tas met kleren om en de kleren lagen dus op de grond en hij werd wel kwaad op zijn medepassagiers omdat die raar deden. De heer [klager] zegt dat de politie alleen luisterde naar de passagiers en niet naar hem. Hij is echter niet geboeid meegenomen en dat is volgens hem een bewijs dat hij niet agressief was.

De heer [klager] laat weten dat hij niet wist wat hem was overkomen, hij wist niet wat een crisismaatregel was. Hij heeft de wet bestudeerd en gelezen over zijn rechten. Die zijn niet nagekomen want hij kwam pas 1,5 maand later in contact met een patiëntenvertrouwenspersoon. Bovendien werd niets gedaan met zijn verzoek om zijn advocaat te mogen bellen. Hij heeft een vaste advocaat uit Breda. Hij zal zich hierover beklagen tot aan het Europese Hof.

De tweede dag van de opname heeft hij om een klachtformulier gevraagd maar niet gekregen.

Ook vanuit de gevangenis heeft hij vaak naar de GGZ gebeld en om een formulier gevraagd. Omdat hij geen e-mail heeft moest hij dat telefonisch doen.

Gevraagd wanneer hij precies de medicatie toegediend kreeg, zegt de heer [klager] dat hij na binnenkomen in de separeerruimte meteen een spuitje kreeg.

Hij acht dit onverantwoord want je mag geen spuit krijgen als je een hogere alcoholpromillage hebt dan 0,1. Hij had toen een promillage van 1,48.

Gevraagd of hij nog weet wat hij zei toen hij met de psychiater gesproken heeft en of hij zich kan voorstellen dat zijn gedrag als dreigend kon overkomen, laat de heer [klager] weten dat hij weet dat hij niemand heeft bedreigd en ook niemand heeft aangevallen. Hij zei dingen als dat hij van een goede familie komt, dat hij geen prik nodig had en ook wel overdreven politieke dingen maar dat was niet serieus te nemen want hij was dronken. Of mensen zich bedreigd voelen, dat is per persoon verschillend. Hij en zijn vrienden zouden van zijn gedrag niet bang worden. Hij kan niet weten wat een ander voelt. Hij weet wel dat hij zich wel bedreigd voelde toen ze hem op zijn buik legden en op hem gingen zitten om een spuit te geven.

Hij voelde zich als een dier behandeld omdat hij opgesloten zat in een ruimte net als in een hok.

De heer [klager] wijst er op dat hij vaker met te veel alcohol wordt opgepakt maar dat de burgemeester van [gemeente 1] nooit een crisismaatregel heeft genomen; dat was ook nooit nodig. Maar deze burgemeester (*[van gemeente 2]*) kende hem helaas niet.

De heer [klager] laat weten dat deze ervaring voor hem heel traumatisch is geweest. Hij staat nu ook te boek als iemand die opgenomen is geweest terwijl hij nooit iets met de GGZ te maken heeft gehad. Bovendien is waarschijnlijk door de opname ook de voorwaardelijkheid van zijn ISD opgeheven en moest hij meteen naar de gevangenis. Tot slot zegt de heer [klager] dat hij geen psychische stoornis heeft en slechts dronken was. Bovendien kan een psychiater niet beoordelen of iemand een stoornis heeft als die persoon dronken is. Dat kan pas als de persoon nuchter is.

Desgevraagd laat de heer [klager] weten dat hij geen enkel formulier heeft ontvangen tijdens zijn verblijf.

Mevrouw [pvp] brengt naar voren dat de veiligheid van de heer [klager] wellicht in het geding is geweest vanwege de toediening van Haldol in combinatie met een hoog alcoholgehalte.

Zij plaatst vraagtekens bij de noodzaak van dubbel dwang namelijk separeren én Haldol en bij het gestelde ernstig nadeel.

Mevrouw [pvp] wil ook aandacht voor het feit dat de heer [klager] verhinderd werd om zijn advocaat te bellen.

Mevrouw [pvp] verzoekt de commissie om, indien de klacht van de heer [klager] gegrond wordt verklaard, hem de kans te geven om zijn verzoek om schadevergoeding nader te onderbouwen.

Mevrouw [plv. verweerder] licht toe dat zij niet zelf aanwezig was toen psychiater [zorgverantwoordelijke] op [dag] oktober besloot tot verblijf in de separeerruimte en medicatie. Zij heeft de heer [klager] de volgende dag, [dag] oktober, 2 keer gezien in de separeer.

Hem werd toen meer medicatie aangeboden maar hij weigerde en heeft die niet gehad. De heer [klager] vroeg op dat moment om ontslag. Eenmaal in de ruimte werd de heer [klager] erg dreigend, hij stond op hoewel hij gevraagd was te gaan en blijven zitten, en kwam erg dicht bij staan en keek erg indringend waardoor er een sterk gevoel van onveiligheid ontstond.

Gevraagd of zijn gedrag toen gezien werd als voortkomend uit een psychische stoornis, zegt mevrouw [plv. verweerder] dat er geen evidente psychotische kenmerken meer werden gezien anders dan dat er enigszins sprake was van grootheidswaan.

Reagerend op de vraag of er bewust nagedacht is over de combinatie Haldol en zijn alcohol promillage, antwoordt mevrouw [plv. verweerder] dat er bij stil gestaan is en besloten is dat het toch noodzakelijk was. De dreiging was op dat moment namelijk erg hoog. Wel is in dit kader afgezien van aanvullend Temesta gift.

Gevraagd waarom er geen gevolg is gegeven aan zijn verzoek om ontslag licht mevrouw [plv. verweerder] toe dat er sprake was van een crisismaatregel en dus kon de zorgaanbieder de verantwoordelijkheid voor de zorg niet zomaar beëindigen. Om de crisismaatregel voortijdig op te heffen is een hele procedure nodig waarbij er ook een nieuwe onafhankelijk psychiater de situatie moet beoordelen. Alleen indien er sprake is van een duidelijke goed beeld met wederkerig contact, wordt de patiënt tijdens de crisismaatregel ontslagen. Dat deed zich hier niet voor want er was nog te veel dreiging. Daarnaast was er onduidelijkheid met justitie over het moment waarop [klager] opgehaald zou worden.

Op [dag] oktober kon de heer [klager] worden overgedragen aan de politie.

Mevrouw [plv. verweerder] zegt niet te weten of een 8.9-formulier is overhandigd. Zij heeft hiervan ook geen registratie gezien.

Het oordeel van de commissie

Op grond van de ingebrachte stukken zijnde, het klaagschrift, de schriftelijk nadere toelichting hierop van de patiëntenvertrouwenspersoon, onderdelen van het patiëntendossier en hetgeen zijdens betrokkenen ter zitting is verklaard, overweegt de commissie als volgt.

De commissie stelt vast dat de heer [klager] op [dag] oktober 2022 in de accommodatie van zorgaanbieder werd opgenomen op grond van een crisismaatregel van gelijke datum. Aanleiding was een dusdanige toestand van dronkenschap en gevaar zettend gedrag dat de politie reden zag om een crisisprocedure in gang te zetten. Het toestandsbeeld en gedrag van de heer [klager] leidde tot het oordeel van de dienstdoende psychiater van de crisisdienst, de heer [dd psychiater], dat er vermoedelijk sprake was van een psychotisch toestandsbeeld en daaruit voortvloeiend ernstig nadeel te weten agressief gedrag richting derden.

In genoemde crisismaatregel is vastgelegd dat er sprake is van een situatie van ernstig nadeel, ten gevolge van een vermoeden van eerder genoemde psychotische stoornis. Ook de zorgverantwoordelijke psychiater oordeelt blijkens haar verslag dat er sprake is van een psychotische decompensatie in het kader van een alcohol/drugs intoxicatie. De vormen van verplichte zorg waarover de heer [klager] klaagt, zijn in de crisismaatregel opgenomen als mogelijke vormen van zorg die noodzakelijk zijn om de crisissituatie af te wenden. Te weten opname, insluiten en toediening medicatie.

Tot toepassing van die vormen van zorg heeft de zorgverantwoordelijke besloten op [dag] oktober 2023 bij opnemings in de accommodatie.

Krachtens de Wvggz dient de zorgverantwoordelijke alvorens over te gaan tot toepassing van verplichte zorg te voldoen aan een aantal zorgvuldigheidseisen genoemd in **artikel 8:9** van de Wvggz. Tevens dient het besluit van de zorgverantwoordelijke te voldoen aan de beginselen van **proportionaliteit, effectiviteit, subsidiariteit en veiligheid**.

De Wvggz stelt in **artikel 8:9** een aantal eisen waaraan een besluit tot toepassing van verplichte zorg moet voldoen om zorgvuldig en rechtmatig te zijn.

De commissie is van oordeel dat in casu niet aan al die eisen wordt voldaan. De zorgverantwoordelijke heeft zich voorafgaand op de hoogte gesteld van de actuele gezondheidstoestand van betrokkene en met hem overlegd over het voorgenomen besluit tot verplichte zorg, Althans voor zover mogelijk, aangezien mevrouw [zorgverantwoordelijke] noteert dat hij non-stop vloekt en schreeuwt en niet tot enige dialoog in staat is.

Verder is de wilsbekwaamheid van klager ten aanzien van de noodzakelijke zorg beoordeeld en geregistreerd; hij is als wilsonbekwaam ter zake beoordeeld.

Het besluit is op schrift gesteld voorzien van de nodige motivering en de informatie aangaande het klachtrecht en recht op professionele ondersteuning.

Maar de beslissing is niet uitgereikt of anderszins zichtbaar of kenbaar gemaakt aan de heer [klager], althans dit is niet gebleken. En dit dient op grond van artikel 8.9 lid 3 wel te gebeuren.

Hiermee is niet geheel voldaan aan de eisen die de wet stelt.

De commissie is van oordeel dat het besluit voldoet aan de uitgangspunten van **proportionaliteit, effectiviteit, subsidiariteit en veiligheid als voorgeschreven** in artikel 2:1 van de Wvggz.

De verplichte zorg in de vorm van insluiting is proportioneel nu het risico op agressie naar derden als acuut verhoogd werd ingeschat na zijn (doods-)bedreigingen richting medepassagiers in de trein en agressieve opstelling jegens de zorgmedewerkers tijdens de opname. De heer [klager] was agressief, afwerend en niet benaderbaar. Om zijn psychotisch toestandsbeeld te couperen en hem toch te kunnen verzorgen in de separeer is tevens Haldol toegediend hetgeen de commissie een begrijpelijke en zorgvuldige interventie vindt, zonder af te doen aan de ingrijpendheid hiervan.

De commissie acht het besluit tot genoemde vormen van verplichte zorg doelmatig nu daarmee het aanwezig gevaar kon worden afgewend. Er was geen minder ingrijpende maatregel mogelijk omdat de heer [klager] niet vrijwillig wilde meewerken aan het verblijf in een (voor derden) veilig omgeving en ook niet bereid was om mee te werken aan medicatie om zijn verwarde en agressieve toestandsbeeld te stabiliseren. De heer [klager] ziet de politiecel als beter alternatief maar op het moment dat hij met een crisismaatregel was opgenomen was dat niet meer aan de orde.

Zijdens klager is aandacht gevraagd voor het principe van veiligheid. De commissie leest in de verslaglegging dat de zorgverantwoordelijke bewust was van het hoog promillage alcohol (zij noteert 1,47 ‰) en van decompensatie ten gevolg van alcohol en/of drugs. Nu verhoogd alcoholpromillage geen contra-indicatie is voor toediening Haldol en de heer [klager] frequent werd gezien en verder gemonitord in de EBK, acht de commissie het veiligheidsaspect afdoende gewaarborgd.

De heer [klager] is niet de gelegenheid gesteld om zijn advocaat te bellen. Dit is in strijd met artikel 8.9 lid 5. Blijkens de parlementaire geschiedenis en toelichting bij dit artikel is de vrije toegang van de advocaat al geregeld in artikel 1.7 lid 3 Wvvgz jo. artikel 45 Wetboek van Strafvordering. Waaruit volgt dat er geen beperkingen mogen worden opgelegd in contact met de advocaat.

Het niet in staat stellen om zijn advocaat te bellen is terug te vinden in de aantekeningen van mevrouw [plv. verweerder] van [dag] oktober: *“Geeft aan dat hij zijn advocaat wil spreken en zou graag roken en weten wat de bedoeling is”*

“Vandaag hebben we hem al geen mogelijkheid kunnen geven om zijn advocaat te bellen”

Schending van artikel 8.7 lid 3 Wvvgz

Tenslotte acht de commissie op grond van de verklaringen en de beschikbare dossierinformatie aannemelijk dat aan de heer [klager] geen afschrift van de crisismaatregel is overlegd. Dit is in strijd met artikel 8:7 lid 3 Wvvgz waarin is bepaald dat de verplichte zorg slechts kan worden verleend onder overlegging van (in casu) de crisismaatregel.

De commissie komt tot de conclusie dat de klacht van de heer [klager] gegrond is vanwege schending van artikel 8.9 lid 3 en lid 5, en vanwege het niet nakomen van de plicht op grond van artikel 8.7 lid 3, en ongegrond voor het overige.

De schadevergoeding

De heer [klager] heeft in zijn klaagschrift en daarop gevolgde toelichting, verzocht om een schadevergoeding.

Nu de commissie de klacht van de heer [klager] gedeeltelijk gegrond heeft verklaard, ziet zij reden om hem een schadevergoeding ten laste van de zorgaanbieder toe te kennen.

De commissie acht een schadevergoeding van 200 euro redelijk en billijk.

Het niet uitreiken van de 8.9- beslissing (met daarin de informatie over de klachtmogelijkheid en bijstand PVP), het verzuim om de crisismaatregel (met daarin opgenomen de beroepsmogelijkheid) te overleggen en het beperken van het contact met de advocaat zijn een ernstige schending van de rechtsbescherming van diegene die te maken krijgt met verplichte zorg, een ingrijpend gebeuren. Dit speelt temeer nu gebleken is dat de heer [klager] op [dag] oktober niet bezocht is door een piketadvocaat.

De commissie heeft hierover de zorgaanbieder gehoord conform artikel 10.11 onder 3 Wvvgz.

De beslissing

De klacht van de heer [klager] is **deels gegrond en deels ongegrond**.

De commissie kent aan klager een vergoeding toe van 200 euro (zegge tweehonderd euro) ten laste van zorgaanbieder.

Datum uitspraak : Halsteren, 7 juni 2023

